

BS/51/2010

PREFERENCJE PARTYJNE

W KWIETNIU

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku
4 lutego 2010 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Żurawia 4a, 00-503 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

W tym miesiącu badanie preferencji wyborczych odbywało się w szczególnych okolicznościach. **W czasie, gdy realizowaliśmy nasze kwietniowe badanie¹, nastąpiła katastrofa prezydenckiego samolotu pod Smoleńskiem.** Po tym tragicznym wypadku Polacy przeżywali ponadtygodniową żałobę narodową, w czasie której zbiorowe emocje osiągnęły niezwykłą intensywność. Większa część badania została przeprowadzona w tym wyjątkowym okresie, co z pewnością nie pozostało bez wpływu na otrzymane wyniki.

Wstrząs po katastrofie prezydenckiego samolotu i śmierci tak wielu wybitnych postaci naszego życia publicznego wywołał wśród Polaków potrzebę wspólnoty, bycia razem i wspólnego przeżywania tego, co się stało. Rodzące się spontanicznie masowe inicjatywy uczczenia pamięci osób, które zginęły, wpłynęły na odświeżenie więzi społecznych. Polacy niejako na nowo poczuli się wspólnotą narodową, którą połączył smutek po stracie głowy państwa. W tych dniach niemal wszyscy chcieli uczestniczyć w życiu zbiorowości, co w sondażu znalazło odbicie m.in. w wyraźnym wzroście deklaracji uczestnictwa w wyborach.

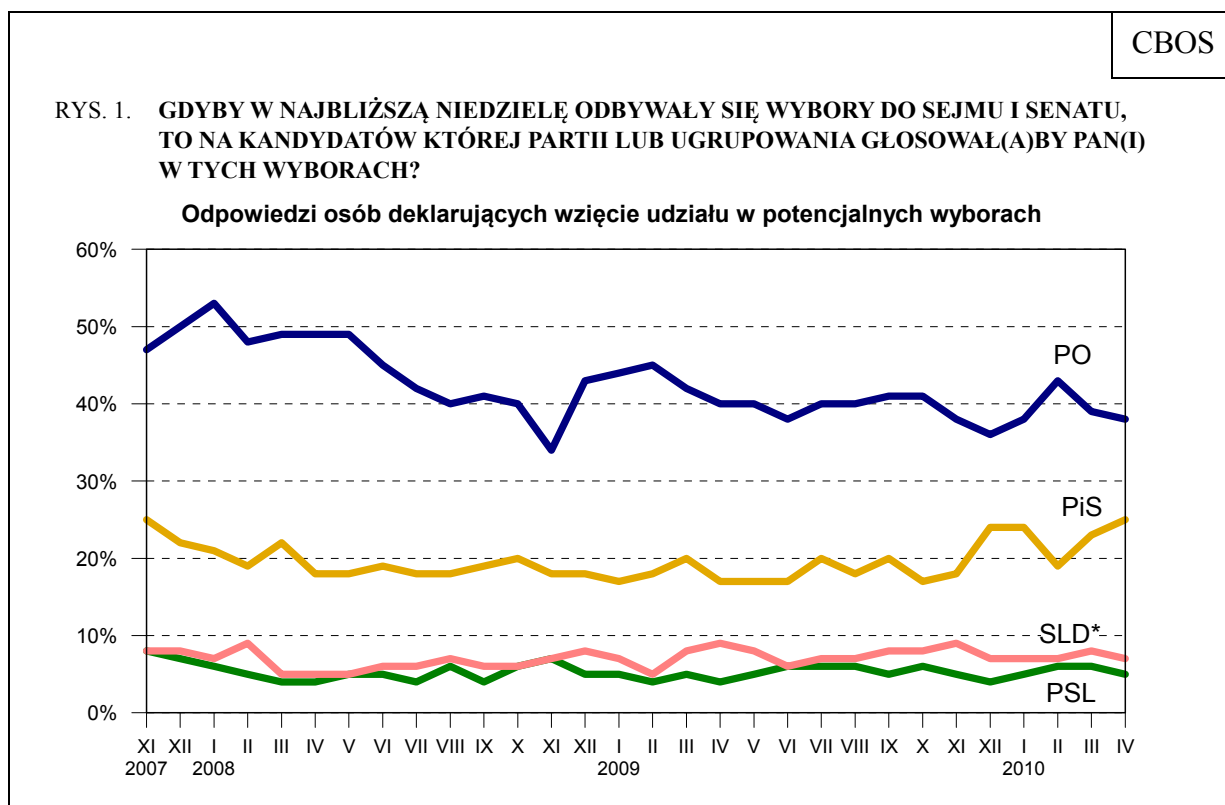
Gdyby wybory do Sejmu i Senatu odbywały się w tym okresie, uczestniczyłoby w nich 63% ankietowanych, aż o 7 punktów procentowych więcej niż w marcu. Jednocześnie w podobnym stopniu zmalał odsetek respondentów odrzucających możliwość udziału w głosowaniu – w kwietniu 21% ankietowanych (o 6 punktów mniej niż miesiąc temu) stwierdziło, że na pewno nie będzie uczestniczyć w wyborach. Praktycznie nie zmieniła się natomiast liczba tych, którzy chcieliby głosować, ale – z różnych powodów – nie są pewni, czy to zrobią (16%).

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (239) przeprowadzono w dniach 8–19 kwietnia 2010 roku na liczącej 1056 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

Tabela 1

Deklaracje uczestnictwa w potencjalnych wyborach parlamentarnych	Wskazania respondentów według terminów badań									
	VII 2009	VIII 2009	IX 2009	X 2009	XI 2009	XII 2009	I 2010	II 2010	III 2010	IV 2010
	w procentach									
Na pewno wziął(ę)lbym w nich udział	44	47	49	48	47	48	53	53	56	63
Nie wiem, czy wziął(ę)lbym w nich udział	16	16	18	20	19	19	18	16	17	16
Na pewno nie wziął(ę)lbym w nich udziału	40	36	33	32	34	33	28	32	27	21

W kwietniu notowania partii politycznych zmieniły się tylko nieznacznie. Nadal największe poparcie wśród Polaków ma Platforma Obywatelska, którą popiera prawie dwie piąte zadeklarowanych uczestników wyborów (38%, od marca spadek o 1 punkt). Na drugim miejscu znajduje się PiS, na który oddałaby głos jedna czwarta głosujących (25%). W porównaniu z poprzednim pomiarem poparcie dla partii Jarosława Kaczyńskiego wzrosło o 2 punkty procentowe. Na trzecim miejscu znalazło się SLD, które mogłoby liczyć na 7% głosów (spadek o 1 punkt). Na granicy wyborczego progu znajduje się PSL, który w kwietniu poparłoby 5% potencjalnych wyborców (spadek o 1 punkt).

* XI 2007 – III 2008 deklaracje poparcia dla koalicji Lewica i Demokraci (SLD+SdPi+UP+PD)

W kwietniu wśród ankietowanych zapowiadających, że na pewno poszliby na wybory, swoich zwolenników znalazły jeszcze: KPEiR, LPR, Partia Kobiet, Samoobrona, Polska Partia Pracy i UPR (po 1% głosów).

Tabela 2

Gdyby w najbliższą niedzielę odbywały się wybory do Sejmu i Senatu, to na kandydatów której partii lub ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w tych wyborach?	Odpowiedzi osób deklarujących wzięcie udziału w potencjalnych wyborach*									
	VII 2009	VIII 2009	IX 2009	X 2009	XI 2009	XII 2009	I 2010	II 2010	III 2010	IV 2010
	w procentach									
Platforma Obywatelska RP	40	40	41	41	38	36	38	43	39	38
Prawo i Sprawiedliwość	20	18	20	17	18	24	24	19	23	25
Sojusz Lewicy Demokratycznej	7	7	8	8	9	7	7	7	8	7
Polskie Stronnictwo Ludowe	6	6	5	6	5	4	5	6	6	5
Krajowa Partia Emerytów i Rencistów	2	1	1	1	1	1	0	0	1	1
Liga Polskich Rodzin	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1
Partia Kobiet	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Samoobrona RP	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1
Polska Partia Pracy	0	0	1	0	1	0	0	0	0	1
Unia Polityki Realnej	2	1	1	1	1	1	0	1	0	1
Partia Demokratyczna – demokraci.pl	0	1	0	1	1	0	1	0	0	0
Prawica Rzeczypospolitej	0	1	1	0	0	0	0	0	1	0
Socjaldemokracja Polska	1	1	1	0	1	0	1	0	1	0
Unia Pracy	0	0	1	1	1	0	0	0	0	0
Inne	1	1	0	1	0	1	1	1	0	1
Trudno powiedzieć	16	20	18	19	22	23	19	19	18	17
N=	484	486	529	518	473	489	551	527	553	649

* Podstawą procentowania są wszyscy ci, którzy deklarują, że na pewno wezmą udział w wyborach

Od kilku miesięcy tylko minimalnie zmienia się liczba niezdecydowanych wyborców. W kwietniu niespełna jedna piąta Polaków chcących uczestniczyć w demokratycznej procedurze wyłaniania reprezentantów do parlamentu (17%) zadeklarowała, że nie wie, na kandydatów której partii oddałaby swój głos.

Szok, jakim był tragiczny wypadek prezydenckiego samolotu, prawdopodobnie nie znalazł jeszcze odbicia w poglądach politycznych Polaków. Informacja o śmierci i początek okresu żałoby to okoliczności niesprzyjające jakiegokolwiek refleksji, a refleksji politycznej

w szczególności. W tym czasie dominują uczucia – przeżywamy rozpacz, żal, smutek po tych, którzy odeszli. Wśród części żałobników ujawnia się poczucie winy wobec tragicznie zmarłych, wśród innych pojawia się potrzeba obciążania bliźnich winą za to, co było i co się stało. Żałoba musi być przeżyta, egzekwie dokonane, łzy wyplakane – dopiero wtedy przychodzi czas na odnalezienie się w nowej sytuacji. Zatem, biorąc pod uwagę wyłącznie sferę polityki, dopiero pomiary w kolejnych miesiącach powiedzą coś o skutkach tego tragicznego wydarzenia i jego wpływie na preferencje wyborcze. Zniknięcie z polskiego życia publicznego wielu ważnych postaci sprawia, że będzie to nowa sytuacja, w której poszczególne role na naszej scenie politycznej będą co najmniej redefiniowane. To, jak się ta scena ukształtuje, w dużym stopniu zależeć będzie od przebiegu kampanii prezydenckiej, która – w wymiarze psychologii zbiorowej – co najmniej w części będzie się rozgrywała jeszcze w fazie żałoby.

Opracował
Krzysztof PANKOWSKI